

Mørkets gerninger - den etnografiske krop

Twin peaks: Lynch er ikke David og Quincey er ikke retsmedicinere, men de kunne have været det, når de smækker vor multikulturelle break-dance på obduktionsbordet og under alle omstændigheder udgør To Højdepunkter i butoh-medieshow

PERFORMANCE
AF MICHAEL BONNESEN

I hvilket omfang er dans en kulturel import af gestus og historisk struktureret? Eller spurgt på en anden måde: Kan man tale om Den Etnografiske Krop, altså kroppen som noget, der beskriver eller helt bogstaveligt skriver en kultur i rummet?

De to butoh-trænede billedkunstnere og performere Tess de Quincey og Stuart Lynch rejser spørgsmålet - og giver selv svaret i en ret fantastisk passage hen mod slutningen af deres halvanden time lange multimediale forestilling 'Identity' i Nationalmuseets biograf.

Det elektroniske lydspors klange collage klipper hvert femte sekund til et nyt stykke musik fra en anden tradition end den forrige, og kroppen - Stuart Lynch - udløser en global, multietnisk break-dance med bratte, overgangsløse

spring til en ny geografisk lokalitet og musikalsk bevægelseskultur.

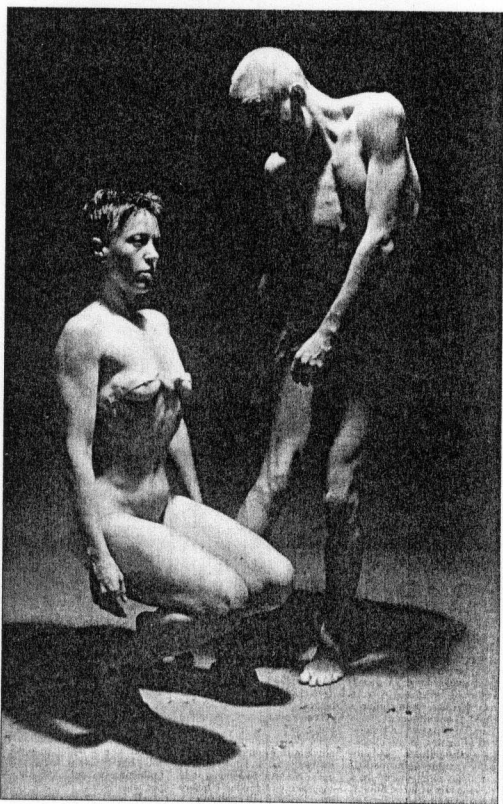
Så lad os antage, at kroppen er et tomt hylster, som tiden og rummet skriver på og dermed forvandler til beskrivelse, og at dens indre mørke er en energi, der lader sig forme af en teknik, som skiftevis gennem total afspænding åbner for det ubevidste og arketyper og skiftevis gennem total disciplinering strukturerer kroppens spændinger i forløb og billeder...

Hvilket allerede er en tilgang, eftersom man ikke kan tillade sig at fortolke noget, der netop hverken fortæller eller meddeler, men nøjes med at vise. Og dermed er katten ude af sækket: For hvad kunne en beskrivelse uden fortolkning eller en vurdering uden beskrivelse være for noget? Elgods spørgsmål?

Struktur opløses

Med fødderne som naglet til jorden svajer kroppene afsjælet hid og did som planter i en usynlig vind, vegeterende grønne, besjælede materier uden bevidsthed. Eller det stik modsatte: Flere gange i løbet af forestillingen gennemfører Tess de Quincey noget i og for sig uoprigt, kroppens totale nedsmeltning, begyndende fra ansigtet og fortsættende ned til fødderne som et af disse surrealistiske smeltende ure hos Salvador Dali. Struktur opløses, tiden flyder ud.

De indadvendte fødder, de krummede knæ, de indfaldende bækkenet, de tomme, døde øjne, for ikke at tale om munden, der åbner sig som sorte huller i tavse skrig - dansernes japanske butoh-træning er åbenbar. Mørkets dans, grimhedens æstetik, oprøret mod den kunstneriske 'skandale' og alt det der. Men lige som butoh begynder som et oprør mod en kunstnerisk konvention og hurtigt optog vestlige elementer i sig, sprenger de Quincey og Lynch så at sige butoh-dan-

IDENTITY - Tess de Quincey og Stuart Lynch

Foto: Freddy Tornberg

sens konvention indefra ved at tilføre den stillerud, 'surene' elementer - f.eks. et kort, brat humoristisk talk-show midtvejs - samt en detaljeret udbygget og meget bevidst brugt video- og lydside.

'Identity' begynder og slutter med et stilleret, nøgternt røntgenbillede af en krop, tørre knogler, som vandet efterhånden gennemstrømmer: Først nedad mod jorden, så opad gennem kroppen, så vandret, så ind i lærredet og så ud mod tilskueren: Man vedgår en vis fascination og husker, hvor stærke virkninger volstruktureret minimalisme kan afstedkomme. Kroppene vågner som fostre og gennemløber en langsom

ekspansion og frigørelse: De uniformerede sorte jakkesæt løsrives fra kroppene med en knagende og splinterende lyd som træstammer, der afbarkes.

Derefter går rejsen, 'Identity', gennem en lang række identiteter. Musik, stillerter, udtryk vokaler, der bliver sågar plads til jogging, nedsmeltning og katolsk middelaldermesse med hvinede drengesopraner og korsfæstede passion i blålys (!) - inden alle brudstykkerne i et flot struktureret forløb til sidst samler sig i Dalias desudur arie fra Saint-Saëns' Samson-opera: 'Mit hjerte åbner sig for din stemme...'. Hvis det ikke er et sam-

mentræf, er det godt fundet på: Precis den arie har Thomas Mann viet det meste af et kapitel i sin 'Doktor Faustus', hvor han udlægger den som sanselighedens 'små malske tungsind' og 'bugen efter ånd'. Og dermed er vi ude af Butoh-mørket og inde i en europæisk tolkning - og godt i gang med skrivelserne foræderi mod det beskrevne.

■ 'Identity', butoh-performance af og med Tess de Quincey og Stuart Lynch. Lydkomposition: Peter Kyed. Video: Hungry Dog. Video Subvertigo og Carmen Olssen. Nationalmuseet i.o.m. søndag.

Translation, Information, Thursday 24 November 1994

Performance: by Michael Bonnesen

ACTS OF DARKNESS - THE ETHNOGRAPHIC BODY

Twin peaks: Lynch is not David and Quincey is not a forensic expert, but they could have been when they smack our multicultural break-dance onto the post-mortem table and in any case make up Two Highpoints in butoh-mediashow.

To what extent is dance a cultural import of gesture and historically structured behaviour? Or asked in another way: Can one speak of An Ethnographic Body, of a body as something that describes or literally writes culture in space?

The two butoh-trained visual artists and performers Tess de Quincey and Stuart Lynch raise the question - and themselves give the answer in a rather fabulous passage towards the end of their hour and a half multimedia performance 'Identity' at the National Museums cinema-theatre:

The electronic soundtrack's sonorous collage cuts every fifth second to a new piece of music from one tradition to another and the body - Stuart Lynch - executes a global, multiethnic break-dance with abrupt, transitionless jumps to a new geographic location and musical movement structure.

So let us assume that the body is an empty holster that time and space write on and thereby transform to a description. And that its internal darkness is an energy which allows itself to be formed by a technique which alternately through total release opens for the unconscious and archetypal and then through total discipline structures the body's tension in sequences and images...

Which already is a piece of disingenuousness in that one cannot allow oneself to interpret something that actually neither narrates nor informs, but is content to show. And therein the cat is out of the bag: because what could a description without interpretation or an evaluation without description be? A good question?

Structure is dissolved

With the feet as if nailed to the earth the lifeless bodies sway hither and thither like plants in an invisible wind, vegetating vegetables, animate material without consciousness. Or the exact opposite: several times during the performance Tess de Quincey accomplishes something virtually impossible, the body's total meltdown beginning from the face and continuing down to the feet like one of the surreal melting clocks by Salvador Dali. Structure disintegrates, time blurs out.

The in-turned feet, the bent knees, the turned-under pelvises, the empty dead eyes not to speak of the mouths that open as black holes in silent cries - the dancers' Japanese butoh-training is clear: dance of darkness, aesthetics of ugliness, revolt against the artistic 'beauty' and all that. But just as Butoh began with a revolt against the artistic convention and quickly took up western elements, de Quincey and Lynch explode the conventions of Butoh dance from the inside by bringing breaks of style, 'unclean' elements - for example a short, sharp, humouristic talkshow in the middle - alongside a detailed and very conscious use of video and sound.

'Identity' begins and ends in a stylised, neutral x-ray of a body, dry bones, that water gradually streams through. First down towards the ground, then up through the body, then horizontal, then into the screen and then out towards the spectator: One admits to a certain fascination and remembers what strong effects can be brought about by well structured minimalism. The bodies awake as foetuses and traverse a slow expansion and liberation: the uniformed black suits are torn away from the bodies with a creaking, splintering sound as bark ripped from tree trunks.

From there the journey 'Identity' passes through a long series of identities. Music, styles and expression interchange: there's even room for jogging, meltdown and Catholic mediaeval mass with shrill boy sopranos and a crucifixion passion by blue light (!) - before all the fragments in a beautifully structured sequence at last gather in Delilah's aria in D flat major from Saint-Saëns' Samson-opera: 'Softly awakes my heart...'

If this is not a coincidence, it's well hit upon: Thomas Mann dedicated most of a chapter in his 'Doktor Faustus' to this aria in particular, expounding on it as the 'animal melancholy' and 'striving for spirit' within sensuality. And thus we're out of the Butoh darkness and into a European interpretation - and in full swing with this author's treachery against his own description.

'Identity', butoh-performance by and with Tess de Quincey and Stuart Lynch. Sound Composition: Peter Kyed. Video: Hungry Dog, Video Subvertigo and Carmen Olssen. Nationalmuseet until and including Sunday.